

Rahankeräyslain uudistamistyö sisäministeriössä

Työpajatilaisuus Säätytalo 2.6.2017

Ylitarkastaja Sini Lahdenperä

1. Hankkeen tilannekatsaus

Lainsäädäntöjohtaja Katriina Laitinen

- hankkeen toimikausi 18.8.2016 - 31.12.2017
- työryhmä (SM, OM, VM, Poha, pysyvät asiantuntijat KANEsta ja Vala ry:stä).
- ohjausryhmä: sisäministeriön kansliapäällikkö, sisäministerin erityisavustaja, poliisiosaston osastopäällikkö, Poliisihallituksen poliisiyliohtaja.
- syksyllä 2016 kuulemistilaisuus, temaattiset työpajat, Ota kantaa – kysely sekä kansainvälinen tiedonhakumatka
- tavoitteena lähettää työryhmämietintö lausuntokierrokselle tammikuussa 2018 ja antaa hallituksen esitys eduskunnalle vielä tämän hallituskauden aikana

2. Hankkeen valmistelu

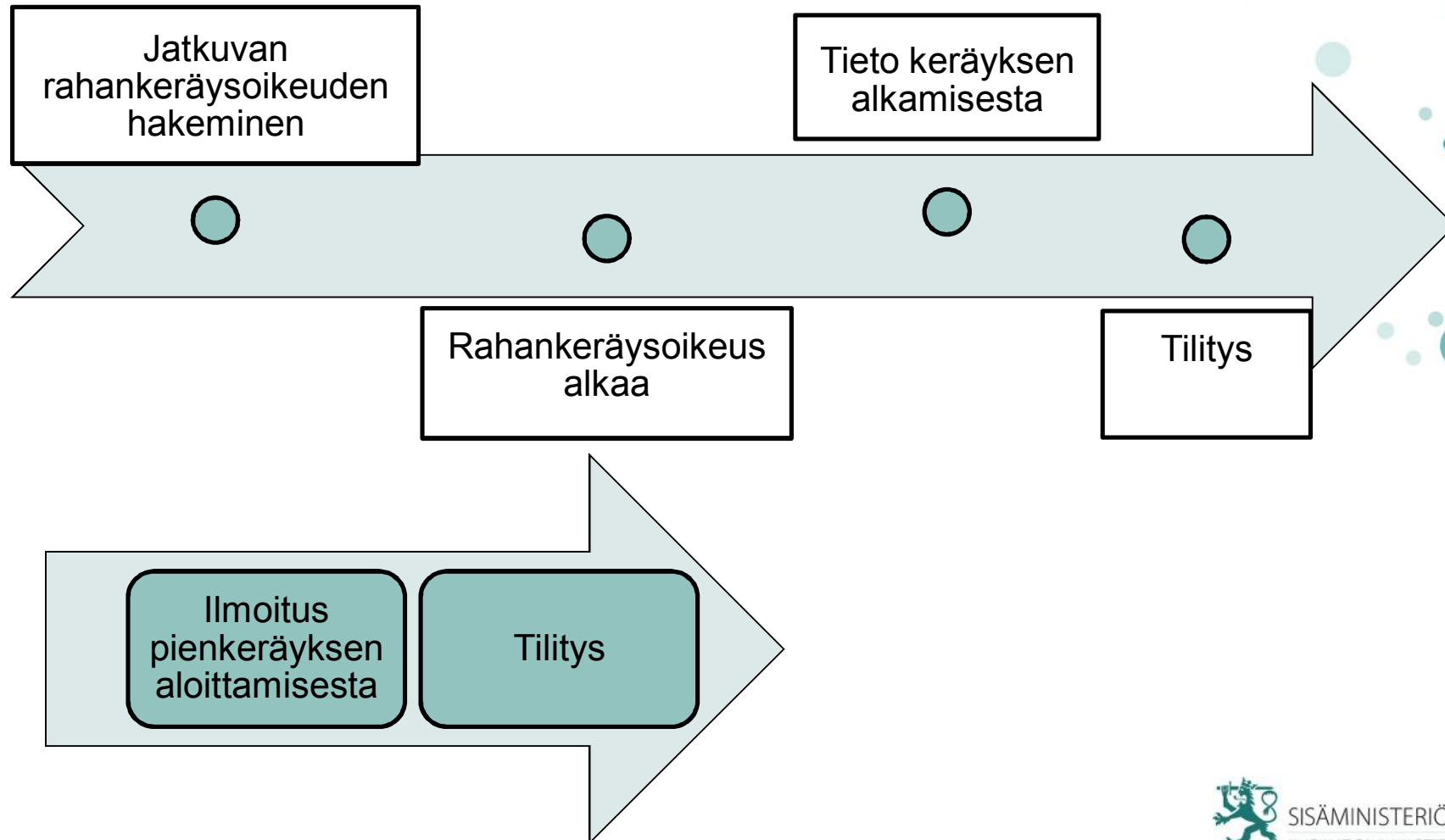
Ylitarkastaja Sini Lahdenperä

- työ alkanut kolmen toimintamallin tarkastelulla ja kv. vertailulla
- tarkastellut toimintamallit:
 1. Lupamenettelyn sujuvoittaminen
 2. Ilmoitusmenettely
 3. Itsesääntelyjärjestelmä
- työryhmän alustava näkemys uuden rahankeräysmenettelyn lähtökohdiksi on valmisteltu kuulemistilaisuuksissa ja työryhmässä saadun palautteen perusteella

3. Uuden rahankeräysmenettelyn lähtökohdat

- työryhmä on valmistellut alustavia lähtökohtia uudelle rahankeräysmenettelylle
- Hahmoteltu rahankeräysmenettely pitäisi sisällään kaksi erillistä viranomaismenettelyä, jossa toistuvasti rahankeräyksiä järjestäville yhteisöille ("**jatkuva rahankeräys**") ja toisaalta pieniä spontaaneja sekä kansalaistoimintaa tukevia rahankeräyksiä järjestäville tahoille ("**pienkeräykset**") olisi erilliset menettelyt
- toimivaltaisena viranomaisena toimisi aina Poliisihallitus
- rahankeräyksen alueellisuudesta luovuttaisiin

3. Uuden rahankeräysmenettelyn lähtökohdat "Jatkuva rahankeräys" ja "pienkeräykset"

4. Uuden rahankeräysmenettelyn lähtökohdat

Jatkuva rahankeräys

- Jatkuva rahankeräys tarkoittaisi yhden tai useamman rahankeräyksen järjestämistä (mahdollinen aikaraja yli 6 kk)
- Yleishyödyllisyysedellytys säilyisi jatkuvissa rahankeräyksissä sekä kerääjän että keräystarkoituksen osalta
- Lähtökohtaisesti valtio, kunta tai kuntayhtymä eivät voisi saada rahankeräysoikeutta

4. Uuden rahankeräysmenettelyn lähtökohdat

Jatkuva rahankeräys

- rahankeräysten järjestäminen edellyttäisi *rahankeräysoikeutta*, jonka viranomainen myöntäisi hakemuksesta rahankeräyksen järjestäjälle toistaiseksi voimassa olevaksi ajaksi
- rahankeräysoikeuden saamisen jälkeen kunkin yksittäisen keräyksen aloittamisesta annettaisiin *tieto* viranomaiselle
- keräyksistä tehtäisiin vuosittaiset tilitykset
- viranomainen julkaisisi kaikki rahankeräysoikeuden saaneet tahot, käynnissä olevat keräykset ja tehdyt tilitykset esim. viranomaisen www-sivuilla

4. Uuden rahankeräysmenettelyn lähtökohdat

Jatkuva rahankeräys

- viranomaisella olisi toimivalta keskeyttää keräys ns. "virhetilanteissa"
- viranomaisella olisi toimivalta antaa keräyksen järjestäjälle kirjallinen varoitus tai peruuttaa rahankeräysoikeus laissa erikseen mainituissa tilanteissa
- käytössä voisi olla jonkinlainen "passiivisuus aika", joka määräisi, kuinka kauan rahankeräysoikeuden saanut saisi olla järjestämättä rahankeräyksiä ilman, että rahankeräysoikeus peruutettaisiin

4. Uuden menettelyn lähtökohdat

Pienkeräykset

- pienkeräyksillä tarkoitettaisiin yksittäisiä spontaaneja tai kansalaistoimijoiden järjestämiä pienimuotoisia keräyksiä, joiden järjestäminen ei edellyttäisi rahankeräysoikeuden hakemista
- pienkeräyksissä kerääjältä eikä keräystarkoitukselta edellytettäisi yleishyödyllisyyttä rahankeräystoiminnan sujuvoittamistavoitteen edistämiseksi
- yritystoiminnan eri muodot on kuitenkin ajateltu rajattavaksi pienkeräyksiin oikeutettujen kerääjien ulkopuolelle
- myös ns. "rekisteröimättömät yhteisöt" (useampi luonnollinen henkilö) voisivat järjestää pienkeräyksiä

4. Uuden menettelyn lähtökohdat

Pienkeräykset

- tietyt keräystarkoitukset, kuten elinkeinotoiminnan tukeminen ja henkilökohtaisen varallisuuden kasvattaminen voitaisiin sulkea pois sallituista keräystarkoituksista
- pienkeräyksen aloittamisesta tehtäisiin ilmoitus viranomaiselle
- pienkeräyksen keräystuotto saisi olla (esim.) enintään 10 000 euroa ja se saisi kestää (esim.) enintään kuusi kuukautta
- pienkeräyksen järjestäjällä olisi velvollisuus keskeyttää keräys, kun keräyksen enimmäismäärä ylittyisi

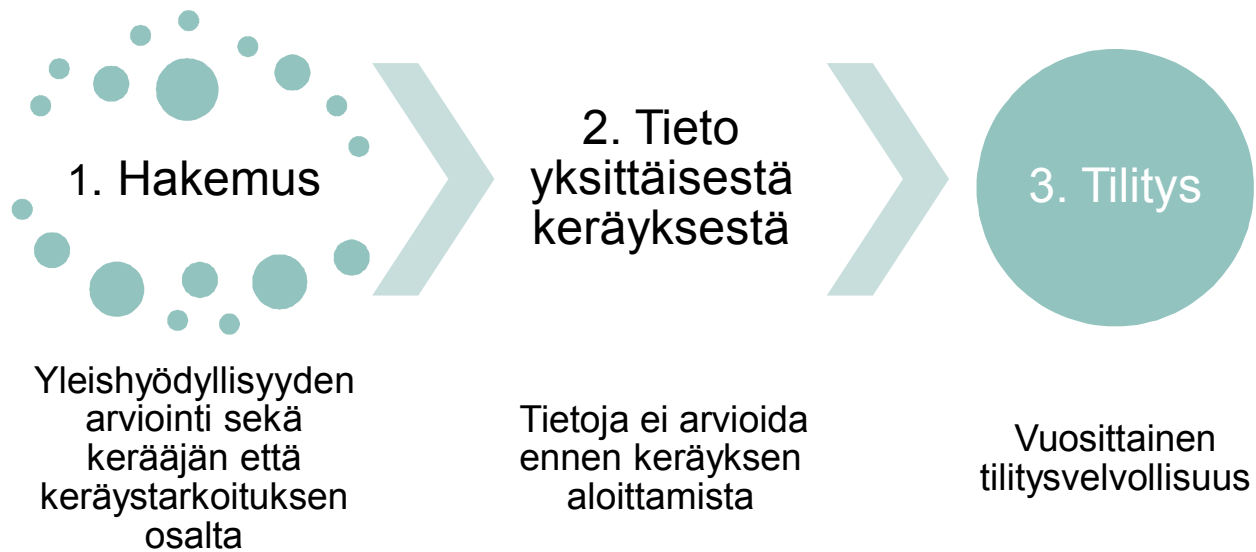
4. Uuden menettelyn lähtökohdat

Pienkeräykset

- pienkeräyksistä tehtäisiin tilitys suhteellisen lyhyen ajan kuluttua (esim. 1 kk) keräyksen päättymisestä
- pienkeräyksellä ei olisi tarkoitus korvata jatkuvaa rahankeräystoimintaa ja tästä syystä rajoitettaisiin sitä kuinka usein pienkeräyksiä saisi järjestää (esim. kerran vuodessa)

5. Jatkuva rahankeräys

Menettelyn kulku

5. Jatkuva rahankeräys

Hakemus jatkuvan rahankeräysoikeuden saamiseksi

- **Hakemuksessa annettavat tiedot**
- Rahankeräysoikeuden hakija ja tämän yhteystiedot
- Päätösvaltaa käyttävät henkilöt ja näiden tunnistetiedot
- Hakijan toiminnan tarkoitus
- Keräysvarojen yleishyödyllinen käyttötarkoitus
- Rahankeräyksessä käytettävät pankkitilit

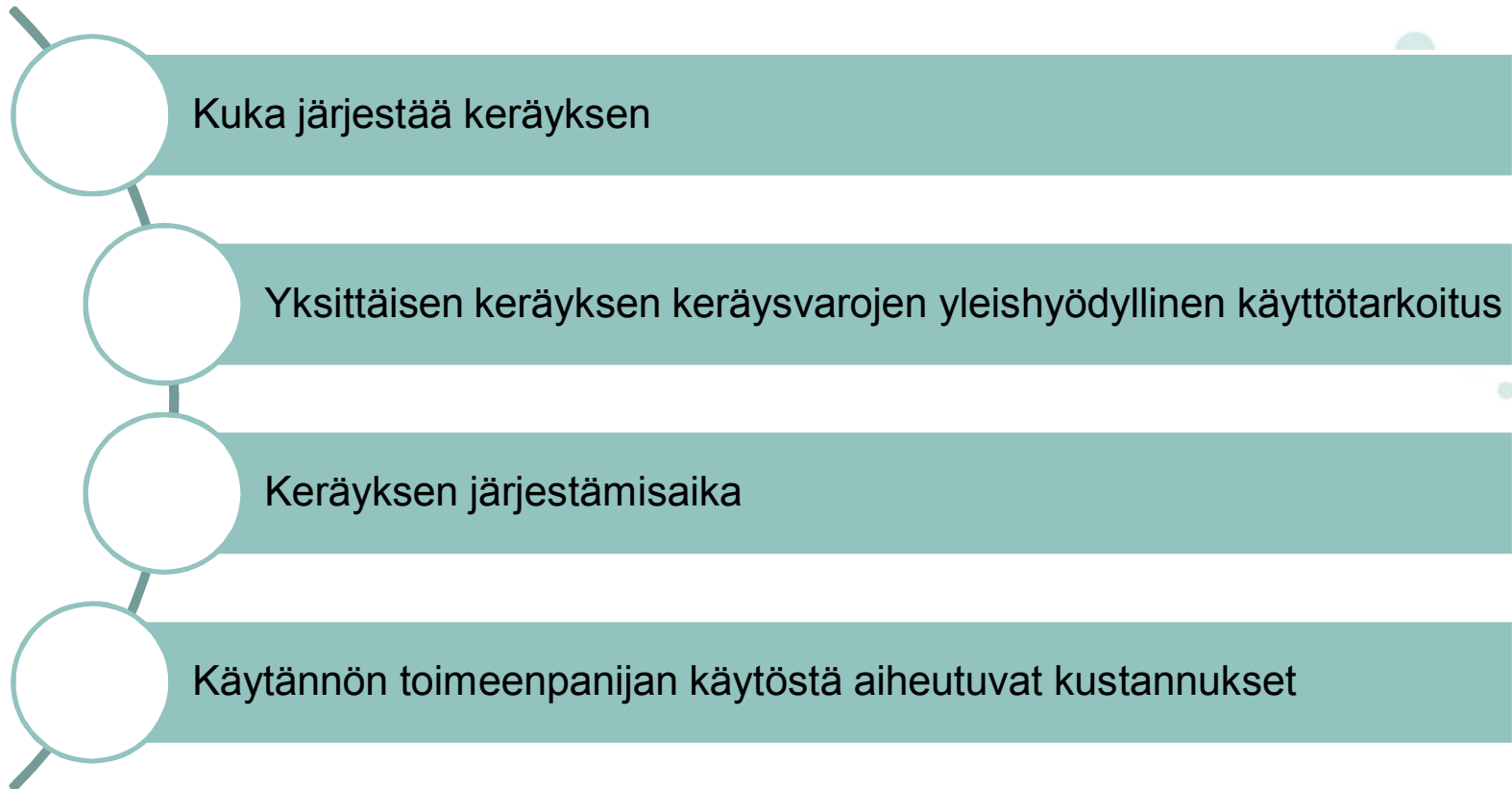
5. Jatkuva rahankeräys

Hakemus jatkuvan rahankeräysoikeuden saamiseksi

- **Menettelystä on karsittu seuraavien tekijöiden arviointi**
- Keräystavat ja kustannukset - vaikutukset keräyksen onnistumiseen
- Keräyksen yleisen edun mukaisuus
- Keräyksen alueellisuus
- Aikaisempien keräysten onnistuneisuus tiettyä keräystapaa hyödyntäen
- Keräyksen arvioitujen tuottojen ja kulujen epäsuhta
- Edellytys toiminnan vakiintuneisuudesta

5. Jatkuva rahankeräys

Tieto yksittäisen keräyksen aloittamisesta

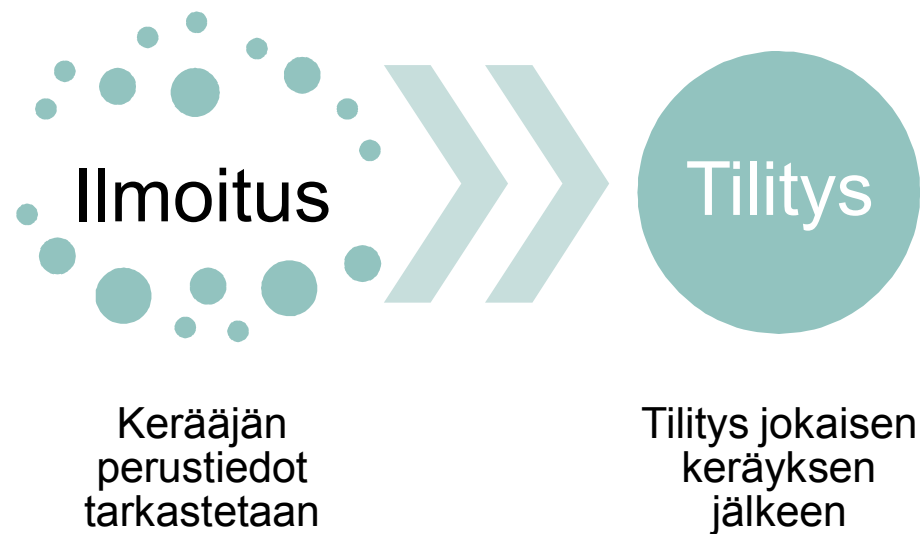

5. Jatkuva rahankeräys

Tilitys

- Tehtäisiin vuosittain neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä
- Tilityksessä annettaisiin seuraavat tiedot:*
- Rahankeräyksen järjestäjä ja keräyksen järjestämisaika
- Selvitys keräysvarojen käyttämisestä sekä keräyksen tilikauden tuotto ja kulut
- Selvitys rahankeräystilin käyttämisestä keräysajalta
- Tilintarkastajan lausunto varojen käyttämisestä, jos järjestäjällä on tilintarkastaja
- Poliisihallituksella olisi mahdollisuus pyytää lisäselvityksiä (välttämättömyysedellytys)

6. Pienkeräys Menettelyn kulku

6. Pienkeräys

Pienkeräyksen järjestämisestä annettava ilmoitus

- Pienkeräyksen järjestäjä ja tämän yhteystiedot
- Päätösvaltaa käyttävät henkilöt ja näiden tunnistetiedot
- Keräysvarojen ensisijainen ja toissijainen käyttötarkoitus
- Arvioitu keräystuotto ja keräyskulut
- Järjestämisaika
- Pienkeräyksessä käytettävät pankkitilit

6. Pienkeräys Tilitys

- Tehtäisiin aina keräyksen päätyttyä, esim. kuukauden kuluessa päätymisestä
- *Tilityksessä annettaisiin seuraavat tiedot:*
- Rahankeräyksen järjestäjä ja keräyksen järjestämisaika
- Selvitys keräysvarojen käyttämisestä sekä keräyksen tuotto ja kulut
- Selvitys rahankeräystilin käyttämisestä keräysajalta
- Poliisihallituksella olisi mahdollisuus pyytää lisäselvityksiä (välttämättömyysedellytys)

- Sujuvuus

Yksittäisen keräyksen ilmoittaminen

- Lähtökohtaisesti kannatettava uudistus
- Yksittäisen keräyksen määrittelemisen viranomaiselle hankalaa
- Toiminnan tarkoitus kertoisi yleishyödyllisen keräystarkoituksen
- Toiminnan muuttuessa ilmoitus virananomiselle

- Luvan hakeminen tällä hetkellä työläin vaihe ja odotusaika liian pitkä
- Menettely sujuvoituisi nykyisestä vaikka tilitysvelvollisuus olisi vuosittainen
- Tilinpäätökseen sitominen kannatettavaa (kuitenkin laskettaisiin hyväksytystä tilinpäätöksestä)
- Kulujen ilmoittaminen vuosittain ei kannatettavaa
- Mallin hakeminen muilta viranomaisilta esim. STEAlle raportointi

- Luotettavuus

Keräyskohteen määrittely

- Lahjoittajalle tiedotetaan jo tällä hetkellä tarkemmin mihin kohteeseen varat menevät
- Uusi menettely ei muuttaisi tätä tilannetta

Tilitys

- Tieto siitä, että tilitys on tehty ja hyväksytty

Pienkeräykset

- Lähtökohtaisesti kannatettava menettely
- Keräysten pituutta mietittävä ettei romuta jatkuvia rahankeräyksiä
- Luotettavuus?